

≡ KATALUNA ≡ ESPERANTISTO

MONATA GAZETO * OFICIALA ORGANO

DE LA

REDAKCIO KAJ ADMINISTRACIO
12, strato Graçla. - SABADELL

BARCELONA (HISPANUJO)

SEN PAGA POR LA GEFEDERACIANOJ

Redaktoro :

Frederich Pujulà

NIA DEVIZO : «MARO ESTAS GUTARO»

ENHAVO:

Feliĉan Novan Jaron, Komitato de «K. E. F.» — Pri... , Fred. Pujulà. — Reziĝnacio, E. Pellicer (traduko el Victor Català). — Klarigo, K. E. — Historio de Esperanto en Katalunujo (Ulldemolins), Dro. Pallejà. — Katalunaj efemeridoj. — Enketo, R. Martorell. — Enlanda Movado, K. E. kaj Korespondanto. — Atilanda Movado, E. Pellicer. — Oficiala parto, «K. E. F.» — Korespondado, Red. kaj Adm.

ÖNB

+Z46872803

JARO III^a

JANUARO 1912^a

Nro 1^a (22^a)

700.014-B:Esp
1872

Societoj kaj Grupoj aliĝintaj al "Kataluna Esperantista Federacio"

Esperanta Semo.	Sabadell
Nova Semo	Reus
Vika Esperantistaro	Vic
Esperanta Nesto.	Barbarà del Vallès
Olot Stelo	Olot
Lumon.	Terrassa
Casino del Comercio	»
Espero Kataluna	Barcelona
Esperanta Juneco	»
La Rondo.	»
Esperanta Fako (secció del C. A. de D. del C. y la I.)	»
Ĉiam Antaŭen	»
Semo (Ateneo E. P.)	»
Escola Universitaria	»
Forigu Barojn	»
Esperanta Frateco	»
Kulturo	»
Barcelona Stelo.	»
Unió Catalanista	»
Novan Vojon	»
Esperanto kaj Patrujo.	»
Evolucio	»
Universala Frateco	»
¡Supren!	»
Tarragono Esperanta	Tarragona
Monta Grupeto	Sant Llorenç Savall
Esperanta Akvofalo	Ripollet
Gerona Esperantistaro	Girona
Amo kaj Espero	»
Pacaj Batalantoj	Castellar del Vallès
Laboro Esperanta	Vilanova y Geltrú
Esperantista Grupo.	Mataró
Kampero	S. Perpetua de la Moguda
Fraterco	Vendrell
Esperantista Amikeco.	Manlleu
Esperanta Amo.	»
Esperanta Idealo	S. Coloma de Farnés
Montsanta Stelo	Ulldemolins

Ad els federats

Avent editat «K. E. F.» una gran tirada de les fulles titolades **Tot l'Esperanto en una fulla**, se fa assaber a tots els grups i particulars que'n vulguin per distribuir-les en vetllades, excursions, etc., etc., que poden adquirir-ne al preu de 50 centims el cent.

Així mateix poden demanar números atrassats de K. E. pera propaganda, enviant solament, a dit efecte, l'import del franqueig, o sigui un centim per exemplar.

KATALUNA ESPERANTISTO

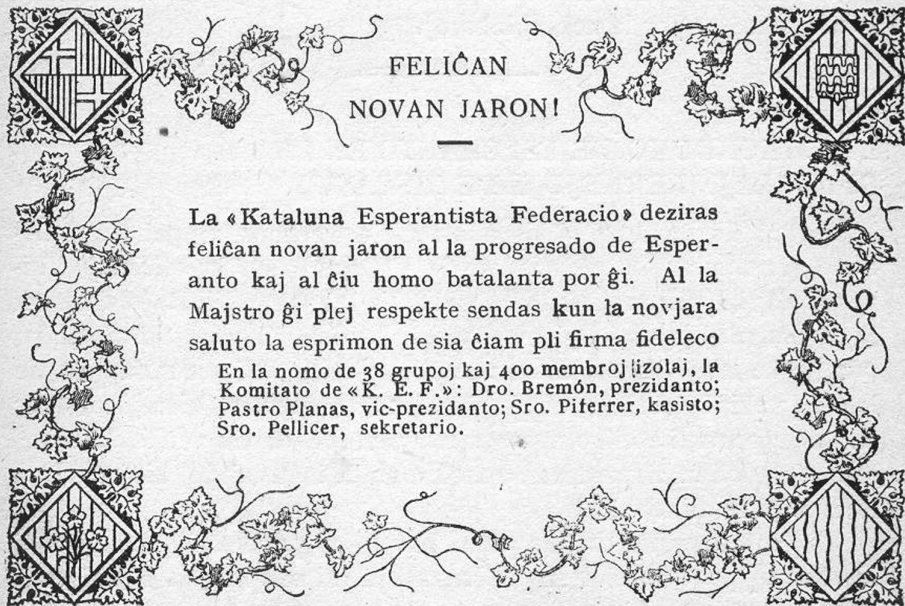
MONATA GAZETO □ OFICIALA ORGANO DE LA KATALUNA ESPERANTISTA FEDERACIO
SEN PAGA POR LA GEFEDERACIANOJ

REDAKCIO KAJ ADMINISTRACIO
12. strato Gracia. — **SABADELL**
BARCELONO-HISPANUJO

REDAKTORO:
Frederich Pujulà

NIA DEVIZO : « MARO ESTAS GUTARO »

ENHAVO : *Feliĉan Novan Jaron*, Komitato de «K. E. F.». — *Pri...*, Fred. Pujulà. — *Rezignacio*, E. Pellicer (traduko el Victor Català). — *Klarigo*, K. E. — *Historio de Esperanto en Katalunujo* (Ulldemolins), Doktoro Pallejà. — *Katalunaj efemeridoj*. — *Enketo*, R. Martorell. — *Enlanda Movado*, K. E. kaj Korespondanto. — *Alilanda Movado*, E. Pellicer. — *Oficiala parto*, «K. E. F.». — *Korespondado*, Red. kaj Adm.

FELIĈAN
NOVAN JARON!

La «Kataluna Esperantista Federacio» deziras feliĉan novan jaron al la progresado de Esperanto kaj al ĉiu homo batalanta por ĝi. Al la Majstro ĝi plej respektive sendas kun la novjara saluto la esprimon de sia ĉiam pli firma fideleco

En la nomo de 38 grupoj kaj 400 membroj [izolaj], la Komitato de «K. E. F.»: Dro. Bremón, prezidanto; Pastro Planas, vic-prezidanto; Sro. Piferrer, kasisto; Sro. Pellicer, sekretario.

PRI...

ANTAŬVORTO

TRA la fenestro de la ĉambro, kie mi sidas kontraŭ amaso de blankaj paperfolioj, mi vidas tremetantan stelon. Ĝi tremas kvazaŭ ĝi tuj dekreĉiĝos de la nigra vualo, kie ĝi estas fiksita. Ĝi tremas, kaj tamen de antaŭ milionoj da jaroj ĝi staras tie firma, de antaŭ milionoj da jaroj ĝi sendas tiun lumon, kiun mi mizera homo vidas nur nun. Eble por scienculo ĝi estas jam mortinta stelo, sed por mi, simple ekzistanta homo, ĝi estas vere vivanta ĉar mi vidas ĝian lumon, kaj per pli delikataj sentoj mi eĉ povus senti la varmeton de ĝiaj lumradioj! Ĝi kuraĝigas min!

Ĝi kuraĝigas min en la nunaj momentoj kiam mi prenas sur min la taskon, kiun al mi konfidis la kolegoj de K. E. F. kaj kiam mi min demandas pri la utileco de nia laborado. Ankaŭ ĝi tremas, nia verda stelo, ĉar inter ĝi kaj la pacemaj homoj al kiu ĝi lumadas trafluas haladzaj fluoj de malamo; sed ĝi firme staradas sur ĉielo. Ni povas morti, ni; aliaj anstataŭos nin kaj niaj vicoj restos ne malplenaj. Ni povas morti, ĉiuj; la lumo de nia espero postvivos post ni kaj eĉ por plej delikataj sentoj ĝi havos varmetan kaceson. Ni kuraĝe laboradu; la helo de la krepusko estas malproksima ankoraŭ kaj en la nokto, kiu nin ĉirkaŭas, ni lumu senĉese kaj ni ĝoju se ia nia radieto iras alporti tra tempo kaj tra spaco al ia izolita homo kuraĝon por la noblaj laboroj.

 LA ENKONDUKO DE ESPERANTO EN LA OFICIALAJN LERNEJOJN DE HISPANUJO

Antaŭ du monatoj la hispana registaro regalis nin per Reĝa Ordono permesante la instruadon de Esperanto en la oficialaj Universitatoj kaj Gimnazioj de la lando. La teksto de tiu Reĝa Ordono, la argumentoj per kiuj ĝi motivas la decidon, ili estas tiel aplaudaj por ni, ke niaj deziroj estas vere kompletitaj. Ni tre miras, ke tiu leĝo ne vekis ĉe niaj alilandaj kolegoj la entuziasmon, kiun ĝi meritas; sed ni esperas, ke ili komprenos la gravecon de tiu venko, kiu permesas alporti la Esperantan parolon en la instruojn, kiuj ĝis nun estis al ni fermitaj.

De antaŭ multe da tempo ni bataladas por ke niaj samideanoj instruistoj povu instrui siajn lernantojn pri nia lingvo. Nia rigardo

ne estis fiksita sur la Universitatojn nek sur la Gimnaziojn, ĉar tiuj organizaĵoj pli ol instruitejoj aŭ kapabliĝejoj, estas distribuejoj de diplomoj ebligantaj labori en ia ajn monopolizita fako profesia. La studentoj trapasas tra ili kun la febro eliri baldaŭ. Oni lernas tie ĝuste tion, kio estas necesa por protokole antaŭeniri. Laŭvolajn kursojn ne ĉeestas la studentoj, kaj la enkonduko de Esperanto, kiel deviga, ne estis logika nek ebla en ĉiun programon. Oni komprenas, ke ekzemple advokatoj devas lerni *Politikan Ekonomion, Kritikan Historion de Hispanujo* aŭ *Principojn de Literaturo*, — mia kapablo neniam ĝin komprenis; — sed oni tute ne volos akcepti ke advokato devas koni internacian lingvon. Ĉio ĉi estas ŝtataj vidmanieroj, kontraŭ kiuj estas senutile batali. Ni celis rekte la unuagradajn lernejojn; kie la junularo formiĝas, kie formiĝas la tabuloj de amo kaj malamo, kiuj karakterizas poste la homojn, kie la homaro prepariĝas elekti sian direkton. Sed malgraŭ nia deziro kaj la deziro de niaj amikoj instruistoj, tiu vojo restadis al ni barita de la oficialaj regularoj rigidaj kaj netoleremaj. Nia devo estis labori por malfermi la pordojn de tiuj lernejoj.

Niaj samideanoj Sroj. Delclòs, el Vich kaj Tarragona, intencis antaŭ du jaroj prezenti proponon en tiu senco al la Kongreso de Instruistoj okazinta en Barcelono. La Kongreso malsukcesis. Antaŭ unu jaro la komitatoj de K. E. F. kaj mi, ni decidis prezenti la demandon rekte al la Parlamento, kondukante sekrete la klopodojn por eviti ke alilandaj reformistoj — rabfiŝoj de nia movado — superŝutos ĝiajn membrojn per presaĵoj, kiuj kredigos pri ia profunda skismo aŭ nefirmeco de nia lingvo. Mi min turnis al Sro. Corominas, deputito, kun la deziro de niaj samideanoj; la amikeco ne pli prosperis ol la nobleco de la ideo kaj ni atendus ankoraŭ la respondon jesan aŭ nean se ni estus decidinte atendi. Fervora esperantisto promesis labori apud la deputitoj de la «Lliga», sed ĵus antaŭe Sro. Salvador Albert, ekonomia deputito, apartenanta al neniun politika partio de la Parlamento promesis al mi prezenti proponon de leĝo kaj defendi ĝin, profitante la okazon por klarigi la teorion de nia lingvo ĉe tiu alta tribunalo. Ni preferis resti tie ĉi kaj eviti ĉiun politikan miskomprenon.

Tiam ni laboris senhalte. Generalo Sebert, afable kaj kiel ĉiam nelaciĝebla, komunikis al mi ĉiun documenton rilatantan la esperantistan laboradon en la Franca Parlamento, sciigis min pri ĉio, kio koncernis niajn klopodojn. La propono de leĝo estis subskribita de unu deputito por ĉiu partio; kaj ni petis ĉion por atingi ion; ni petis la devigan instruadon de Esperanto en la militaj, komercaj kaj

normalaj lernejoj, ni celis militistojn, komercistojn kaj instruistojn, konvinkitaj ke post la kutimaj intercedoj ni tre modeste sed plene kontentige trafos la unuagradajn programojn — nian veran celon.

Sro. Albert, esperantisto li mem, bezonis malmulte da tempo por pretiĝi al la batalo; kaj jen subite la Parlamento fermas siajn pordojn. Ni devis forlasi ĉion por nova kunsidaro. Tio okazis dum Junio. Mi trasomeris ankoraŭ en Francujo kiam Sro. Albert skribis al mi, ke ĉiu klopodo jam estis nenecesa pro la neatendita Reĝa Ordono, kiu donacas malavare tion, kion ni deziris; pli ankoraŭ.

Niaj klopodoj kunvenis kun tiuj de la amikoj de Madrido al kiuj apartenas la gloron de la venko. Brave al ili!

Ni danku Sron. Albert pro lia sindona pretiĝado al la laboro, ni aplaŭdu niajn madridajn amikojn kaj ni profitu la leĝon malfermante kursojn en kiom eble pli da lernejoj. Niaj samideanoj instruistoj havas nun liberan vojon.

* * *

La leĝo estas nebona en tio, kio rilatas la elekton de instruantoj. Ĝi ordonas al Rektoroj de Universitatoj, ke ili elektu la profesorojn laŭ propono de la grupoj esperantistaj. La redaktinto de la leĝo estis prava ne komprenante, kiel homoj, kiuj bataladas por sama ideo en sama urbo ne kunvivas ankaŭ en sama grupo. La reala vivo estas malpli logika bedaŭrinde kaj tiu maniero proponi profesorojn — pro tro multaj ekzistantaj gravaj aŭ negravaj grupoj — ne prezentas ĉiun garantion necesan por inspiri fidon. Mi scias ke la Prezidanto de nia Federacio jam interkonsentis kun tiu de la Hispana societo por kunlabori peti modifon de tiu parto de la leĝo.

La loko, kiun mi okupas nun en KATALUNA ESPERANTISTO, malpermesas al mi publiki en ĝiaj paĝoj la promesitajn 346 rimarkojn pri *Folioj de la Vivo*, la traduko de Sro. A. Sabadell. Mi opinias, kaj mian opinion plifirmigis multaj samideanoj, ke similaj rimarkoj — ekzemple, kiel tiuj pri *La Patrino*, — tre utilas por fiksi la bonan tradukmanieron de niaj naciaj esprimoj, eĉ kiam ili ne estas tute ĝustaj, ĉar tiam ili taŭgas por altiri la atenton de niaj samlandanoj, kiuj trovos la ĝustan formon per si mem kaj post komparo. Tamen, ĉar ne ĉiuj rimarkoj bedaŭrinde estas favoraj kaj kelkaj juĝante laŭ sia propra farmaniero povus aljuĝi al ili personan karakteron aŭ celon, mi estas morale devigata, kiel direktoro de la gazeto prokrasti

la presadon de miaj rimarkoj almenaŭ ĝis kiam estos aperintaj tie ĉi mem aliaj rimarkoj de aliaj aŭtoroj pri aliaj verkoj.

Al ĉiu kolego, al ĉiu amiko, al ĉiu samideano, mi deziras plenan feliĉon dum la nova jaro.

FRED. PUJULÁ

LA NAJTINGALO.—Ni ne estis multaj, sed sufiĉaj; tamen la tradukajo estis tre malproksime de la perfekteco. «La najtingalo» ne restos dankema al ni. Se tiu belega popola kantaĵo entenanta tiom da poezio kaj tiel kortuŝantan poemon estus aperinta unufoje en la formo, kiun fraŭlinoj Gili, Bremón, Dalmau, Pellicer kaj mi, ni donis al ĝi, ho ve! ĝi ne estus akirinta la popula-recon, kiun ĝi ĝuas en kataluna lingvo.

Mi ne povas senkulpigi nin ĉiujn per la manko de tempo: oni ja konas la malrapidecon de niaj vagonaroj, kaj la samideanoj, kiuj akompanis la Majstron al Valencio kaj revojaĝis de Tarragono al Barcelono, ne kredus min; sed mi ja povas konstati por iom senpezigi nian kulpon, ke ni efektive falis de dormemo post nokto pasigita en la Balo, post atendo de du horoj en la *komforta* stacidomo de nia fervojo!

Kiu el ni perfidis la aliajn kaj publikigis la servojan tradukajon en la numero 18^a de nia revuo? Neniam oni scios. Mistero! *Mistero de doloro*. De vera doloro, ĉar la traduko estis ja tre malfacila!

Ni promesu, por regajni la estimon de niaj samideanoj fari alian tradukon de alia popola kanto, kiam ni revenos de la 111^a Kongreso. Ni jam estis sufiĉaj; tamen ni kore akceptos kunlaborantojn. (Ni ja ilin bezonos!) — F. P.

HARARREVIVIGANTO. — Post kelkaj monatoj, ĉiuj personoj nun senharaj fariĝos esperantisto. Tio bezonas klarigon, tiom pli necesan, se mi aldonas ke eble kiam ili estos en niaj vicoj ili parados kun la plej belaj kaj densaj hararoj, kiujn oni povas imagi. Jen la afero.

Nia eminenta samideano Sro. C. Juando elpensinto de flugmaŝino, de ludiloj por infanoj, de cent noblaj ideoj, kaj suferinto de multaj seniluziigoj pro la homa indiferenteco, certe venis al la konkludo ke oni multe devas sin dediĉi ankoraŭ a la ellaborado de la homakapo. En tiu ordo de eksperimentoj, eble hazarde, kiel okazas ofte kun elpensitaĵoj, li malkovris likvaĵon por revivigi la radikojn de la haroj. Tiun likvaĵon oni vendas nun en Barcelono en tre belaj boteloj kaj skatoloj, kaj ĝi estas konata per la ne tre mallonga sed tre flata por ni nomo de *Havarreviviganto*. Tio ĉi jam estas sufiĉe interesa por ni; sed pli interesa estas ankoraŭ la prospekto el kiu unu tuta paĝo estas difinita al la klarigo de ĉiu vorto kaj afikso entenata de tiu kunmetita nomo. Leginte la prospekton oni posedas kelkajn sciojn pri la spirito de nia lingvo, kaj mi ne dubas, ke kiuj uzos kun sukceso la likvaĵon, tiuj danke kaj fide ellernos la lingvon, kiu al la likvaĵo pruntis nomon.

Povas okazi, ho ve!, ke post uzado de la specialaĵo, la kranioj restos tiel glataj kaj brilaj kiel antaŭe. Sed oni ne povas havi ĉion en la mondo, kaj la senharuloj ne plendos. Se ili ne revivigis la radikojn de siaj haroj, ili ja estos akirintaj kelkajn radik...vortojn Esperantajn! — F. P.

REZIGNACIO ¹

DEVIZO: «Nur tiu ne eraras
kiu neniam ion faras.»

LA sonoriloj turniĝis malrapide, plende, laŭ longaj interpaŭzaj kaj malgajaj sonoj, kiuj ĉagrenis la koron. Ŝajnis ke la sonorigisto estas artisto scianta dismovi la aman elfaĵon, kiu kuŝas en la fundo de ĉiuj animoj, eĉ la plej malmolaj, por ŝpruci el ĝi flamon de frataj sento kaj kompato.

Ĉie ĉirkaŭ la enirĉambro, sidantaj sur malaltaj seĝoj apudigitaj al la muro, vico de virinoj senmovaj kaj kun la brakoj plektitaj, estis en eniĝemaj pozoj ŝajnigante sur la vizaĝoj dolorplenan geston, per la brovoj streĉitaj kaj la palpebroj falintaj. Ili ŝajnis mistera gvardio el statuoj, el parolantaj statuoj, kiuj fiore respondis la rozaripreĝon, kiun per plena kaj sana voĉo diris dungita virino, la rondon prezidante de tie, ĉe la plej funda parto de la muro kontraŭa al la strato.

Pendigita per najlo en angulo, la olea lumileto palpebrumis malkviete, kvazaŭ malsana okulo, dismovante per siaj flammovoj de rustkolora lumo la malprecizajn ombrojn, kiuj, kvazaŭ grandaj kurtenoj el nigra gazo, funebrigis la ĉambrom.

Pli funde, en la kuirejo, tute mallumigita, la familio, kuniĝinte, respondis kiel distrita eĉo la unutonan murmuradon de la enirĉambro.

— *Patro nia, kiu estas en la ĉielo...* — diris la dungita virino per plenda tono kaj sen nuancoj.

— ... *Panon ĉiulagan donu al ni hodiaŭ...* — respondis pli mallaŭte la fiore el dolorataj statuoj.

— ... *donu al ni hodiaŭ...* — postzumis malakurate la nesonora murmuro en la mallumigita kuirejo.

Kaj oni aŭdetis malgrandan brueton de movataj rozarioj, kaj la paroŝaj sonoriloj... *ning! nang!... ning! nang!...* dissendis super la vilaĝon, ekdormantan en la noktakrepuska paco, sian plendan sonoradon por mortintoj.

Subite, la avo, la vidvo, stariĝis meze de siaj samfamilianoj kaj, sen bruo, kvazaŭ li ne tuŝas la teron, supreniris la ŝtuparon. Kiam li jam staris sur la lastaj ŝtupoj, la ligna ŝtuparo krakis.

— Iu supreniras! — spire diris la bofilino kun ektimo.

1) Premiita en la 1^a Literatura Konkurso de la II^a Kongreso de la «Kataluna Esperantista Federacio».

— La patro, — silabis la plej aĝa filo per neaŭdebla voĉo.

Kaj ili trankvilanime daŭrigis la preĝadon.

Supre, malforta brilo eliris tra la pordeto de la koridoro : ĝi estis de la lumilo, kiu gvardiis la mortintinon.

La avo, la vidvo, eniris en la ĉambron : li tenis la brakojn pendantaj kaj la kapon sur la brusto. Apud la ruĝa rando de la kataluna ĉapo, elturnita, la haroj blankis kiel kanaba ŝpinaĵo ; la tuko el nigra merinosa ŝtofo, volvita ĉirkaŭ la kolo kvazaŭ buŝoŝirmilo, kovris al li la mentonon kaj buŝon ; lia brusto ŝajnis pli enfundiĝinta ol kutime sub la trikoto, kaj la dorso pli ĝibiĝinta.

Li alproksimiĝis al la lito malrapide, trenante la piedojn, kvazaŭ li ne povus ilin sekvigi. Sur la littuka freŝo kuŝis la mortintino, tute rigida, nigrestita, kun la brakoj etenditaj kaj la manoj flavaj, je malpura latunkoloro, krucigitaj sur la ventro ; el inter la fingroj eliĝis la rozario el lignosimila ŝelo, kies kvasto dubeblua estis glitinta sur la maldekstran femuron kaj pendis, kun la fadentordaĵoj malkombitaj, kvazaŭ etendita hararo de enabismiĝanta virino. La kapo ripozis sur la lito mem, pli malalte la frunto ol la mentono, kunportante nigran kaptukon kaj alian koloran, falditan kaj volviton kiel bandaĝon ĉirkaŭ la makzeloj kaj ligitan ĉe la verto por eviti ke la buŝo de la kadavro malfermiĝos ; kaj la buŝo, perforte fermita, formis malsupre sur la vizaĝo longan trapasantan sulkon, per la lipoj enigitaj, entiritaj de la truo de la sendentaj gingivoj. Apud la sulko, la nazo, akra kiel birda beko, montris la truojn, longajn, nigrajn, malfermitajn. La piedoj, nur vestitaj per linaj ŝtrumpoj, streĉis ambaŭ plandojn kunigitajn, rektajn, rigidajn kiel starigitajn manojn, kiuj volus haltigi la enirantojn.

Malgraŭ la ventaĉo, kiu pasis tra la tute malfermita fenestro, kiel spiraĵo tra gorgo de kvieta monstro, en la ĉambro oni sentis strangan odoron, eteran odoron el la lasta medikamento, kiun la malsanulino trinkis, kaj vaksan odoron el la kandeloj, kiuj brulis dum la sanktoleado. Sur la tableto proksima al la pordo, olea lampo, en tera telereto, kraketis de tempo al tempo, kvazaŭ estus salo ĉe la meĉo ; kaj apud la telero, la ŝuoj de la mortintino ŝajnis akompani ŝin. Oni ne metis ilin al ŝi ĉar piedvesti mortinton venigas malfeliĉon : mort-

1) La katalunan ĉapon — interne nigran — oni elturnas por montri funebbron. Tiam la ruĝo vidiĝas ĉe la faldo ĉirkaŭ la kapo. (N. de la R.)

2) La esprimo «kolora» por montri ke io estas nek blanka nek nigra ŝajnas al mi internacia kaj logika. (N. de la T.) *H.*, de color ; *F.*, de couleur ; *A.*, coloured ? ; *G.*, bunt ?

into, kiun oni portas piedvestitan al la tombejo, antaŭ unu jaro sekvigas samfamilianon.

La avo, la vidvo, haltis proksime de la litkapejo; li havis la okulojn sekaj kiel du maldiafanaj vitraj pecetoj, kaj laŭlonge la pantalonojn, tremis la manoj, malglataj kaj malmolaj kiel ungegoj de raba birdo, kun tiu nekuracebla tremo, kiu lin senutiligis por ĉiaspeca laboro. Li levis la kapon malrapide kaj rigardis la mortintinon; de antaŭ pli ol dudek jaroj li ne ŝin rigardis tiele, intence, pro memvola impulso. Li ŝin rigardis, sed kiel oni rigardas nekonatan aferon, kiun oni eĉ ne deziras koni: per rigardo malbrila, malvarma, pli mortinta ol la mortintino mem; kaj li vidis glatan frunton, kun la haŭto streĉita, kvazaŭ gluita sur la ostoj, kaj malgrasan, maldikan kolon, kiu flavis inter la korsaĵo kaj la kaptukoj kiel diŝsiraĵo de ranca grasaĵo. La avo, la vidvo sentis ke ia strango boris en li, ŝajnigante al li ke tiu rigida virino neniel estas la sama virino je kiu li edziĝis kaj kun kiu li kunvivadis dum tiom da jaroj; kaj mirigita de tiu mirigaĵo, restis rigardante la kadavron per fiksa rigardo, kvazaŭ al li ankaŭ estus haltintaj por ĉiam liaj pupiloj inter la palpebroj.

Dume, tra la malluma fenestra kadro daŭris enirante la dolor-tonaj plendoj:

- *Patro nia, kiu estas en la ĉielo...*
- *Ning!... nang!... ning!... nang!...*
- *... pardonu niajn kulpojn kiel ni pardonas...*

Kaj tra la ŝtupara ŝakto senskue supreniris la malakurata murmuro de la kuirejo:

- *... kiel ni pardonas... niajn ŝuldantojn...*

Subite, tra la kvieta densaĵo de la cerbo de l'avo, pasis la lumo de penso, kiel pasas luna radio tra maldensejo de primitiva arbaro. Li pensis ke baldaŭ tiuj sonoriloj resonoros por mortintoj, kaj la virinoj, senmovaj, repreĝos rozarie en la enirĉambro. Sed li tion ne aŭdos: li kuŝos kuntirita, rigida, sur tiu geedra lito, tie mem kie nun kuŝas la edzino. Tiu penso estis klara, el pura klareco; sed ĝi restigis la avon serena kaj trankvila kvazaŭ ĝi neniam estus pasinta tra la mallumo de lia cerbo, kvazaŭ ĝi nenion estus kompreniginta. Nek la koro plifortigis sian ritman kaj malfortan batadon de eluzita maŝineto, nek la maldiafanaj vitroj rebrilis pro la eliro de larmo. Li ja sciis ke li estas maljuna kaj ke la maljunuloj devas delasi la vivon kiel delasas la arbon la matura frukto. Tio estis natura, kaj la naturaj faktoj estis tute ne timigaj por la avo. Ĉiu samaĝa kamarado aŭ kamaradino, kiu *foriris*, sajnjis montri al li la vojon kaj fari al li signon per ke li lin sekvu; kaj li estis preta volonte sekvi ilin. Ĉar,

fine, «kion li devas plenumi en tiu ĉi mondo?» li diris al si. En ĝia tempo li plenumis sian devon kiel viro, sed li jam ne plu povas levi la fosilon nek teni la branĉtranĉilon, kaj jam delonge la plej aĝa filo kaj la bofilino mastrumas la domon kaj ili ne havas sufiĉan lokon por enloĝigi la idojn. Estis necesa, do, malplenigi lokon: tiu ĉambro plendpostuladas novajn loĝantojn, kaj li, la avo, volonte lasos ĝin al ili. Nun, krom liaj kamaradoj, jam vokas lin *tien supren* la edzino, kiu etendas al li la manon por helpi lin trapasi la pasejon, kiu apartigas tiun ĉi mondon de l' alia. Si faru tion tre baldaŭ, kiel eble plej baldaŭ!... Kaj la avo rigardis la mortintinon, kvazaŭ memori-gante al ŝi tiun sekretan deziron, kaŝitan malantaŭ liaj maldiafanaj kaj fiksjaj pupiloj. Sed, kvazaŭ subite kaptus lin la timo ke la edzino lin forgesos kaj lin lasos sola sur la tero, li havis inspiron por memori ĝin.

Malrapide, trenante la piedojn, kiuj ne volis sekvi lin, kun la kapo sur la eniĝinta brusto kaj la dorso pli ĝibiĝinta ol iam ajn, li foriĝis de la lito kaj alproksimiĝis al la tableto, etendante siajn tremantajn manojn; kaj ŝajnis, ke ekvidante tiun agon de la maljunulo, la du veluraj ŝuoj, frate parigitaj kaj movigataj de mistera impulso, antaŭeniris al li, por ke li ilin prenu pli baldaŭ.

Kaj la avo prenis ilin, reiris al la lito, kaj en la moviĝanta lumo de la olea lampo, kiu kraketis kvazaŭ estus salo ĉe la meĉo, li vestis trankvile, serene, la rigidajn piedojn de la mortintino.

Tra la malluma fenestra kadro eniris en la ĉambron la mallaŭtaj lastaĵoj de la finiĝanta rozaripreĝo, kaj la vasta kaj korpremanta *ning!*... *nang!*... de la sonoriloj.

Tradukis, E. PELLICER

VICTOR CATALÁ

KLARIGO

Per tre afabla letero, kiun ni ricevis, kiam la antaŭa numero estis sub presiloj, nia kunfederaciano Sro. Joan Aubeyzon, aŭtoro de la artikolo *Ĉiela Peco* pri kiu ni parolis en la antaŭa numero de K. E., klarigas al ni, ke en la kopistejo, kie oni kopias liajn skribaĵojn, oni forgesis linion, kiu diras: «Arango de la versaĵo *Dins sa cambra*, de la famkonata kataluna verkisto Maragall». Tiu forgeso, tre bedaŭrinda, estas tiom pli pardonebla, ke la skribmaŝinistino ne konas Esperanton.

Sro. Aubeyzon povas esti trankvila: neniu dubos pri lia literatura honesteco; ni mem estis certaj pri ĝi, kaj antaŭsentis nevolan forgeson. Lia letero pli pravigas nin.—K. E.

Historio de Esperanto en Katalunujo¹

ULLDEMOLINS

MALGRANDA estas la esperantista historio de Ulldemolins ĉar ĝi datumas de kiam mi ekloĝiĝis en la urbeto la 25^{an} de Majo 1910: antaŭ tiu dato neniam oni propagandis nian lingvon en tiu angulo de kamparo.

De post la tago de mia alveno, mi kiel ĉiam daŭrigis la diskonigon de Esperanto. Mi parolis pri ĝi al la ĉefaj geloĝantoj de la vilaĝo — konvinkita, ke afero klarigata de kuracisto estas preskaŭ ĉiam akceptata apriorie en la malgrandaj grupoj el homaro. — Mi observis ke ju pli mi propagandis des pli nia afero estis atente rigardata kaj tio montris al mi ke la semo ne falis en malbonan feron.

Mi faris amikajn paroladojn ĉe la kafejo de Sro. Moricco preskaŭ ciudimanĉe dum la kaftrinkado, montrante al bienuloj tie kunvenintaj la bonon kaj belon de Esperanto, ĉu per gazetoj, ĉu per fremdaj poŝtkartoj, ĉu per ekzemplaj faktoj, kiuj tre bone konvinkis kiel ĉiam. De tiam kreskadis la vilaĝana priokupado pri Esperanto kaj tuj mi komencis kurson al kiu ĉeestis kelkaj gelernantoj.

Dum la longa vintro de nia regiono mi daŭrigas la kurson kaj tiuj gelernantoj estas fervoregaj ĉeestantoj kaj senlacaj propagandistoj.

Je la 25^a de Julio 1911, ni grupiĝis en malgranda rondeto kies nomon «Montsankta Stelo» ni deprenis de la plej granda najbara monto, kiu nin baras ĉe la sudo. Tiu «Sankta-Monto» (Mont-Sant) apartenis al la Monaĥejo el «Scala Dei», kiu de la XIV ĝis la XVIII jarcento superregis tiun ĉi regionon — «Priorato», konata pro sia riĉa vinproduktado, — kaj kies loĝintoj pagadis al la monaĥoj la malaperintan imposton de «dekono kaj primicoj».

Ni solenigis la fondon de nia grupeto per bona kaj plaĉa kaftrinkado ĉe la pastra domo, kie ni eltiris kelkajn kliŝaĵojn. La grupeto akiris la jenan komitaton: Vicprezidantoj, Lto. Isidor Fabregas, paroĥestro; Sro. Domenech Baró, instruisto; Sekretario, Sro. Anton Pere, ĉarpentisto; Kasisto, Sro. Joaquim Barrull tonelisto; Membroj, Sino. Joaquina Pallejà, Fino. Teresa Pere; Pastro Alexandre Osso, instruisto; Salvador Domech, helppastro. Mi havis la honoron esti nomata Prezidanto.

1) Ni publicos sub tiu ĉi rubriko la esperantan historion de la katalunaj vilaĝoj redaktita de niaj plej distingindaj pioniroj.

Nia grupo interesiĝas pri la esperanta movado en Cornudella, kie ni laboras kune kun la samideanoj de Reus. Ni konstatu ke la plejmulto de la ĉirkaŭaj vilaĝetoj konas Esperanton dank' al la senlaciaj amikoj de Ulldemolins.

DRO. ROMAN PALLEJÁ

Katalunaj efemeridoj

JANUARO

- 1^a — 1908 — Apero de la unua numero de la per akcioj fondita gazeto *Tutmonda Espero*, organo de la «Kataluna Esperantistaro».
Apero de la unua numero de la gazeto *Stelo Kataluna*, en Igualada.
- 1910 — Oficiale fondiĝas la «Katalunā Esperantista Federacio».
La gazeto *Tutmonda Espero* fariĝas organo de la grupo «Espero Kataluna».
- 2^a — 1908 — Dro. Barrera fondas la grupon de Teyà.
- 4^a — 1906 — Aperas la unua *Esperanta Fako* en la revuo *Joventut*, el Barcelono, sub la direktado de Sro. Pujulà.
- 5^a — 1906 — La fraŭlinoj ĉeestantaj la unuan kurson de Esperanto en Barcelono iras manifestacie lasi simbolan ŝueton sur la balkonojn de la revuo *Joventut*.¹
- 6^a — 1906 — La literatura revuo *Joventut* faras epifaniajn donacojn al 50 fraŭlinoj ĉeestantaj la 1^{an} kurson de Esperanto en Barcelono.
- 10^a — 1908 — Sro. Pujulà malfermas en la Sorbono de Parizo kurson pri Esperanto per kataluna lingvo. Ĉeestas 20 gelernantoj.
- 11^a — 1906 — Aperas la kataluna traduko de la *Fundamento de Esperanto* (revuo *Joventut*, n° 309).
- 13^a — 1909 — Unua kunveno de la Organiza Komitato de la V^a Kongreso en la sidejo de «Espero Kataluna», kun ĉeesto de Sino. Rebour, kaj Sroj. Bremón, Cases, Claramunt, Pujulà, Sabadell kaj Vila.
- 26^a — 1908 — Vich. Solena inaŭguracio de la grupo «Vika Esperantistaro».
1909 — Dro. Buxó fondas la grupon de Moncada.

Ni petas niajn amikojn bonvolu sendi poŝtkarte noton pri la ple rimarkindaj okazintaĵoj en iliaj urboj de post la eniro de Esperanto en ili.

1) Laŭ kutimo de la lando la bone konduktintaj infanoj ricevas donacojn de la 3 Epifaniaj Reĝoj trakurantaj la mondon la sesan de Januaro. Ili, per sprita letero, komunikis al la profesoro sian intencon lasi librojn kaj florojn por la fervoraj fraŭlinoj. (Klarigo por alilandanoj.)

ENKETO

AL ni, katalunoj, farante esperantan verkon aŭ tradukon, ofte sin prezentas malfacilaĵo, kiu ĉiufoje estas temo por diskutoj ĉiam kondukantaj al nenia solida aŭ eĉ logika konkludo. Mi preparolas pri la esperanta formo por esprimi plej ĝuste la sencon de la kataluna verbo *anyorar* kaj ĝiaj devenvortoj. La taŭgan formon tradukantan tute fidele tiun esprimon, kiu estas vera lingva apartaĵo de la katalunoj, oni eble ĝis nun ne trafis.

Tiu, ĥaoso, en kiun multaj el ni sin enmetas nevidinte solvon al la demando, igas ilin deklari, ke ni atingos la celon nur se en Esperanton estos enkorpigata la sama kataluna verba radiko, kompreneble esperantigita tiamaniere: *anjora'*. Kiuj tiel opinias, krom la rangeco de la kataluna lingvo rilate al la ceteraj, tiuj forgesas la flekseblecon kaj esprimriĉecon de la internacia lingvo, ecoj kiuj cetere estas la plej firmaj apogiloj por ĝia propagando.

Fiero aparte, ĉu ni ne agus pli bone, se anstataŭ celi la alprenon de nia natura *laŭsona* esprimo (per kio ni ŝajnus eble speco de reformistoj, — malŝatinda kvalito —), ni celus la elserĉon de la taŭga *laŭsenca* esprimo bazita sur la principoj de la helpa lingvo kaj tute konforma al la plej klasika verkmaniero? Se oni ĝin eltrovus, oni sendube malŝarĝus la katalunajn esperantistojn je certa embaraso.

Ni pri tio faru enketon, mi proponas, sur ĉi tiuj paĝoj, ĉar mi kredas ke la legantoj de K. E. ne malpravigos la utilon elĉerpotan el tiu afero; en tiu enketo devas partopreni prefere niaj esperantaj stilistoj, kiuj estas sufiĉanombre por klarigi al ni tute plene la demandon.

* * *

Mi antaŭe diris, ke oni eble ne ankoraŭ trafis la internacian formon esprimantan *anyorar*, *anyoransa*, k. a., kaj tion al mi konstatis la malsamaj manieroj per kiuj oni tradukis tiun esprimon en tekstoj aperintaj; unuj (la pli multaj) ĝin tradukas en la senco «bedaŭri» ĉar la francoj diras *regretter* paralele, sed neegaltrafe, al nia *anyorar*; aliaj skribas *alsopiri*, dum ĉiuj scias ke de unu al alia esprimo estas graveta diferenco; kaj mi ne memoras nun ĉu aliaj pli-malpli similaj tradukoj estas faritaj rilate al tiu ĉi punkto.

Nu, mi permesos min, kun la bonvoleco de K. E., alĵeti tien ĉi novan formon, kiun mi juĝas pli logika ol la ĝisnunaj; mian opinionon

kontraŭdiru (se laŭ ili ĝi tion indas) la eblaj anoj de tiu ĉi proponita enketo, kiun fakte mi ĵus malfermis.

Ĉu dirante *mankosenti*, klarigitan per «senti la mankon de...», ni ne estus pli facile komprenataj de alilingvanoj ol per la uzo de *la*, al ili perforte stranga, diro «anjori» kies akceptigo ja al ni multekostus?

Ekzemplojn: «Mia patrino estas mortinta; ŝi nun mankas en la hejmo; kaj mi sentas ŝian mankon, mi ŝin sentas manki (je manko¹), mi *mankosentas* ŝin.

La mankosentita (aŭ mankesentita) patrujo, k. t. p. Ĉu povas esti pli klara?

R. MARTORELL

Kvankam ni ne tute konsentas pri kelkaj detaloj kun nia samideano Sro. Martorell, ŝajnis al ni tre interesa la publicon de lia artikolo kaj ni malfermas la enketon de li deziratan en la espero ke ni havos la okazon koni la opinionon de niaj kleraj samideanoj.

La demandoj estas:

1^e Ĉu *bedaŭri*, *alsopiri* k. a. formoj ĝis nun uzitaj tradukas sufiĉe bone nian ANYORAR? (Ni rimarkigu, ke la rekta traduko de ANYORAR en franca lingvo estas s'ENNUYER. JO T'ANYORO = JE M'ENNUIE DE TOI; laŭvorte: mi enuas je vi.)

2^e Kiu esprimo estus pli ĝusta?

3^e Ĉu plaĉas «mankosenti»?

Ni volonte publicados ĉiun artikolon, kiu pritraktos tiun temon kaj estos klara kaj konciza.

K. E.

EN LA PROKSIMA NUMERO:

Interesa tra hispana lingvo traduko de la japana rakonto *La Spegulo*. Aŭtoro: Sro. Angel Novejarque. (Niaj legantoj povos kompari ĝin kun *Spegulo de Matsujama* la rekta traduko de Ĉif. Toŝio aperinta en la *Japana Esperantisto*, n° 5-8, 1909, kaj en la *Esperanta Biblioteko Internacia*, n° 10-11.)

PRI FEMINISMO. Nekonitaj opinioj de konitaj esperantistoj kolektitaj de fraŭlino E. Rosell

1) Kastiloj diras: «echar de menos» aŭ «echar en falta».

ENLANDA MOVADO

Senyors delegats de «K. E. F.» y senyors esperantistes de les viles on no 'y ha delegat :

La secció més important d'una revista d'Esperanto es aquella on se dona compte de l'estat del moviment. La ressenya dels progressos del nostre idioma i de tot quant amb ell té relació posa en contacte tots els esperantistes d'un país entre ells mateixos i amb els estrangers. Els treballs que 's fan a cada població serveixen d'estímul, un cop divulgats, per als mateixos que 'ls han fet i per als qui treballen en altres localitats. Tots hem de tenir un especial interès que aquesta secció sigui ben nodrida i que s'hi doni compte de l'acte més insignificant, si n'hi ha en la nostra propaganda.

La Redacció de K. E. 'ls prega que tinguin a bé, a partir desde ara, enviar cada mes, abans del dia 15 i sobre targeta postal de l'Estat, per evitar despeses i facilitar el treball, una dotzena de línies sobre 'ls darrers actes que agin tingut lloc en la llur respectiva localitat ; i, en el cas que no n'hi agi agut cap de nou, fer-ho constar simplement així. Es necessari 'l que a cada número de la revista 's faci menció de tota vila on hi agi esperantistes, i que puguem conèixer al detall l'estat del moviment per dirigir amb fruit l'exèrcit de conferencians i propagandistes, la tasca del qual sols serà profitable si treballa amb metode. De l'entusiasme de vostès per l'Esperanto esperem aquest servei que demanem.

TERRASSA

El dia 17 del mes passat, en el local de la «Lliga Regionalista», tingué lloc una reunió dels Comitès de la «Federació» i del grupo «Lumon», a la qual assistiren els Srs. Bremon, Planas, Pellicer i Alavedra, Soldevila i Ventura, ademés del Sr. Pujulà i del Sr. Rigol, el simpatic arcalde que fou quan se celebraren les festes d'inauguració del grupo de la nostra ciutat. En dita reunió 's prengueren els acord necessaris per a la celebració a Terrassa del III Congrès de la «Federació Catalana d'Esperantistes». Els membres del Comitè de la «Federació» exposaren les dificultats de caracter local que avien sobrevingut a darrera ora a Vic, i la necessitat en que s'avia vist el Comitè de la «K. E. F.» d'elegir una altra localitat per celebrar-hi 'l Congrès anyal, assegurant-li l'exit que li cal per sa importància i gaire bé per tradició.

El Sr. Alavedra, president de «Lumon», en nom de tots els terrassencs allí reunits, acceptà amb entusiasme l'elecció de Terrassa, manifestant que desde aquell moment tots els fills de la ciutat farien tots els esforços possibles per deixar en bon lloc el nom de l'Esperanto i el de Terrassa mateix.

Tant greu decisió avia de sagellar-se de manera més solemnia, per a lo qual ambdós Comitès passaren a l'ermós teatre de la societat, on se trobaven convocats tots els *samideanoj* terrassencs i nombroses families encara no esperantistes. Davant de tant distingida concurrència, el Sr. Pujulà donà una conferencia sobre *L'Idea interna de l'Esperanto*, explicant a grans trets l'esperit d'internacionalisme que batega en tots els sers i manifestacions superiors de l'epoca moderna. Féu l'istoria i explicà la raó d'esser de la «Federació Catalana» i dels Congressos que avia celebrat, donà compte de la decisió que acabava de pendre-s, i preguntà als esperantistes allí reunits si acceptaven l'idea de celebrar el III Congrès a Terrassa, y si prometien coadjuvar-hi ple-

nament. La mateixa pregunta dirigí als no esperantistes. Per dugues vegades un sí unaním, subratllat per aplaudiments, se féu sentir en la sala.

L'entusiasme que 's desvetllà, i els comentaris i projectes que començaren a fer-se, sols se moderaren per deixar sentir la paraula del nostre digne vig-president de la «K. E. F.», Mn. Planas, qui sentidament glosà l'idea del mutu amor i regràcià en nom de la «Federació» 'ls terrassencs.

L'acte termenà en mig d'aplaudiments. Se formaren grüpos, s'establiren proposits, s'iniciaren idees, se plantejaren programes de festes; els organitzadors dels Jocs Florals remarcaren lo poc que costaria trobar una reina de la festa maca, essent-ho tant totes les presents; els potser no tant poetes, però més practics, parlaven dels otels, de les cambres per ostetjar els nombrosos congressistes que vindrien; i tots junts, gaire-bé en manifestació, anèrem a l'estació a despedir els *Komitanoj* de «K. E. F.»; la Sra. Rebours, que avia acompanyat el seu espòs; els esperantistes de Barbarà, que avien escortat llur mestre, Mn. Planas.

Si semblavà que ja 'y erem, al Congrès!

Entre 'ls que quedàrem s'inicià l'idea de celebrar amb un lunch l'entrada de l'any nou, que ha de deixar tant bons records en el moviment esperantista de Terrassa i en la marxa general de la nostra estimada «Federació».

Korespondanto

(El Comitè organitzador del III Congrès constituirà una Comissió de Propaganda, que desde aquestes planes informarà metodicament, a tots els companys de Federació, dels treballs que 's vagin fent.

Tots els companys que tinguin alguna idea per contribuir al millor exit del Congrès seran ben amables posant-la en coneixement del Sr. *Alavedra*, president del grup «Lumon» — Terrassa.

La data del Congrès queda com se decidí a Tarragona, això es, pera Sant Pere i el dia següent, diumenge.

Es gaire-bé segur que en el número proxím se publicaran els textos a traduir del Concurs Literari.

Tinguin present, els federats que 's vulguin preparar per obtenir el títol de professor o 'l de capacitat, que forçosament, segons el Reglament de la «Federació», s'han de celebrar examens durant el Congrès, sigui quin sigui 'l nombre de candidats.)

ALILANDA MOVADO

BELGICA

Charleroi. — Gracies a les grans manifestacions del III Congrès belga, i a la visita que 'ls esperantistes estrangers hi feren durant el VII, 156 nous deixebles segueixen el curs del professor Delvaux. La gran sala de l'Ateneu no pot contenir el nombre d'assistents. No es d'extranyar: tota persona una mica culta que comprova l'utilitat de l'Esperanto l'aprèn tot seguit, sense excusar-se amb falta de temps, que moltes vegades es falta... de ganes.

Molenbeek St. Jean. — Ens enterem (i no cal dir que 'ns en alegrem) que a l'Universitat Popular s'hi ha obert un curs d'Esperanto.

ALEMANYA

Köthen, Anh. — Fa més de dos anys que a la «Friedrichs-Polytechnikum» se donen cursos d'Esperanto amb permís del Govern del ducat d'Anhalt. Ara, en aquesta escola, s'hi ha obert una nova secció pera enginyers de comerç, en

la qual l'Esperanto es obligatori en els examens preparatoris; de manera que cada deixeble ha de presentar un treball escrit en diverses llengües i en Esperanto. En l'examen oral poden elegir una llengua d'entre quatre, entre les quals està comprès l'Esperanto. En el començament de l'actual curs ja s'hi han examinat dos senyors que han elegit l'Esperanto pera l'examen oral. Veus-aquí la primera vegada que l'Esperanto es oficialment aprovat pel Govern a Alemanya. Aquest exit el devem als treballs del director professor doctor Foehr i del senyor enginyer W. Kohli.

* * *

Se fa molt difícil resumir, tant sols, el moviment esperantista alemany, a causa de la seva gran intensitat. El *Germana Esperantisto* publica una crònica per la qual se pot veure que els companys alemanys treballen de valent. En més de 50 ciutats i viles s'organitzen continuament conferències, cursos, excursions, festes, i tota mena d'actes de propaganda.

Esperantistes d'aquí casa: a treballar si no volem quedar a reraçaga del moviment esperantista mundial!

E. PELLICER

* * *

OFICIALA PARTO

La Komitato de «K. E. F.», ricevis siatempe komunikaĵon de Sro. J. Palmarola, el Vic, per kiu li ekzigis kiel membro de tiu komitato, kaj kiel Prezidanto de la organiza Komitato de la III^a Kongreso.

La Komitato de «K. E. F.», akceptonte tiajn ekzigojn faris diversajn klopodojn esperante trovi solvon al tia speciala situacio. Rezultato de tiuj klopodoj estis la konkludo, ke la urbo Vic ne estas sufiĉe preparita por gastigi la III^{an}, kaŭze de specialaj cirkonstancoj de ĝia loka movado, kaj sekve, oni prenis la decidon okazigi la III^{an} en Terrassa, urbo kiu entuziasme akceptis la proponon.

Ni esperas ke niaj kunfederaciaĵoj klopodos kiel eble plej multe por ke la Kongreso atingu grandan sukceson. — «K. E. F.»

* * *

KORESPONDADO

Sro. Johano Gili: Via artikolo, tre amuza kaj verkita en bona Esperanto, eble estus malbone komprenita de multaj. Ni bedaŭras! Sed ni esperas, ke vi ja trovos aliajn *barrilajn* temojn malpli glitigajn! — Sro. M. S., Terrassa: Danko; ni prenas noton pri via sciigo. Ĉu vi havas permeson de la aŭtoro? Vi agos tre bona petante ĝin almenaŭ al la firmo, kiu ĝin eldonis. — Sinjoro J. M.ª Cuadras, Igualada: Ni ricevis vian leteron. — Sro. J. B. Albiñana: Ni atendos vian duan leteron, ĝis la 15 Januaro, kaj ni ne respondis antaŭe al vi ĉar estas neeble la intervido de vi proponita.

Reglament de la Federació Catalana d'Esperantistes

Article primer. — Queda constituïda amb el nom de «Federació Catalana d'Esperantistes» la federació d'esperantistes en terres de llengua catalana.

Art. segon. — L'objecte de la «F. C. d'E.» es l'unió de tots els esperantistes en terres de llengua catalana per a la divulgació i propaganda de l'Esperanto, per als fins de la representació aconsellada en la reunió general del V Congrés Internacional d'Esperanto a Barcelona, i per donar compliment a tots els acords i consells, que afectin als esperantistes en col·lectivitat, provinents dels Congressos Internacionals o dels nuclis directors de la llengua del Dr. L. L. Zamenhof.

Art. tercer. — Per al millor compliment de l'article anterior, la «F. C. d'E.» publicarà una revista gratis per als federats, l'organització de la qual serà determinada per un Reglament especial interior publicat pel cos de redacció i previa acceptació del Comitè Directiu.

Art. quart. — La «F. C. d'E.» constarà únicament de membres individuals, que contribuiran al seu sosteniment amb la quota mínima de tres pessetes anyals pagades per endavant.

No obstant, tota societat o grup podrà entrar a la «Federació» amb els mateixos drets i atribucions que 'ls membres individuals.

Adició aprovada en el Congrés de Tarragona. — Els Presidents dels grups adherits formaran un Consell Consultiu de la «Federació», ad el qual podrà dirigir-se 'l President de la mateixa per conèixer la seva opinió en els casos en que 'u cregui convenient. El Consell informarà mensualment al Comitè de la «Federació» sobre afers esperantistes, fixant especial atenció en lo que fóra de desitjar per a la millor marxa de la «Federació» i de la propaganda esperantista.

Art. quint. — La «F. C. d'E.» serà regida per un Comitè Directiu compost de President, Vic-president, Caixer-administrador de la revista, Vic-caixer-administrador i Secretari.

Aquest Comitè serà censor de la revista.

Art. sisè. — Els federats de cada localitat elegiran un delegat que tindrà a son carrec: recollir les quotes dels federats, fer les comunicacions necessaries per als efectes del article segon i demés assumptes del regim de la «F. C. d'E.» i ésser l'intermediari entre 'l Comitè Directiu i els seus representants.

Adició aprovada en el Congrés de Tarragona. — Els delegats podran retèner-se, si 'u creuen

convenient, en concepte de despeses, un 5 per 100 de les quotes que cobrin.

Art. setè. — El Comitè de la «F. C. d'E.» cridarà almenys una vegada l'any, en diferent localitat, durant la primavera i en dia festiu, a tots els seus federats, en Assamblea o Congrés general, en el qual, previa ordre del dia, se donarà compte als assistents dels treballs i gestions fets pel referit Comitè Directiu durant son exercici, s'acordarà 'l lloc on agi de celebrar-se el vinent Congrés o Assamblea, se nomenaran els individus que agin de formar el Comitè per al següent exercici, i s' discutiran les proposicions que agin sigut presentades abans de la sortida del número de la revista anunciant el Congrés o Assamblea, i incloses en l'ordre del dia. Els individus del Comitè podran ésser reelegits tant sols un cop.

Art. vuitè. — El Comitè estarà facultat per crear les seccions que cregui més convenients per a la prosperitat de la «F. C. d'E.» i de l'Esperanto; les Juntes de les quals seran renovades per cada Comitè entrant.

Serà President nat de cada secció un individu del Comitè designat per aquest.

Art. novè. — Tots els acords de les Assamblees i Congressos seran presos per majoria absoluta de vots dels socis assistents.

Art. desè. — Les esmenes que vulguin fer-se en aquest Reglament auran de presentar-se en temps convenient per ésser incloses a l'ordre del dia i publicades en llur totalitat, car únicament podran ésser discutides i aprovades en les Assamblees o Congressos generals.

Art. onzè. — La llengua oficial serà l'Esperanto, podent ésser usada la catalana en les Assamblees.

Art. dotzè. — En cas de dissolució previ acord de la «F. C. d'E.», els fondos existents, o que resultin de la liquidació, passaran a la «Centra Oficejo», domiciliada a París, per a la propagació de l'Esperanto.

Article transitori. — La «F. C. d'E.» serà domiciliada a Sabadell, carrer de Gracia, 12.

Per la Comissió Organitzadora: Domenech Serdà, Joan Piferrer, Antoni Martí, J. Camps, Agustí Badia, Santiago Puigbonet i Joan Romeu.

Aprovat, en data del 14 de febrer de 1910, pel senyor Governador Civil de Barcelona.

Hi ha un sagell que diu: *Gobierno Civil de la Provincia de Barcelona.*

Kolekto de lernolibroj

Katalunaj kaj Kastilaj

	<u>Ptas.</u>
<i>Fundamento de Esperanto</i> , L. L. Zamenhof (Eldono hispana) . . .	1'25
* <i>Gramatica rahunada de la llengua Esperanto</i> , Sro. Pujulà i Vallès.	2
* <i>Vocabulari Esperanto-Català</i> , Sro. Pujulà i Vallès.	3
* <i>Vocabulari Català-Esperanto</i> , » » »	3
<i>Poŝvortareto Esperanto-Català i Català-Esperanto</i> , Sroj. Dro. Bremon, Martí i Aldrich	0'75
<i>Kataluna Ŝlosilo</i>	0'05
<i>Quiere V. aprender Esperanto?</i> , Sro. Dro. J. Bremon Masgrau . . .	0'50
<i>Gramática y Vocabulario Esperanto</i> , Sro. Dro. J. Bremon Masgrau.	3
<i>Vocabulario Esperanto-Español</i> , Sro. F. Pujulà i Vallès	3
<i>Vocabulario Español-Esperanto</i> , » » » »	3
<i>Primeras lecciones de Esperanto de Th. Cart</i> , A. L. Villanueva. . .	0'60
<i>Manual y Ejercicios de la lengua Esperanto</i> , Inglada-Villanueva. . .	1'50
<i>Vocabulario Esperanto-Español y Español-Esperanto</i> , Inglada-Villanueva	5
<i>Curso Práctico de Esperanto</i> , Duyos-Inglada	3
* <i>Gramática de Esperanto</i> , Sro. J. Garzon Ruiz	2
<i>Prontuario de Esperanto</i> , » » »	4
<i>Programa d'Esperanto</i> , J. B. Albiñana	0'25
<i>El Esperanto al alcance de todos</i> , Fernando Soler y Valls.	3

Tiujn verkojn oni povas mendi ĉe nia administracio sendante kune la monon, plus 0'25 ptojn. por la rekomenditaj poŝtelspezoj.

* Bindita 0'50 ptes. plie.

ATENTU

Ĉiu bona Esperantisto devas havi la belan portreton de nia Majstro, silke teksita ĉe la Industria Lernejo de Sabadell.

Tiu portreto estis donacita al Dro. Zamenhof, okaze de la V^a Kongreso en Barcelono, kaj estas la plej simila al Li el la faritaj ĝis nun.

Estas ricevebla kontraŭ 1'20 Sm. senditaj al nia administracio.